

TORSTAINA 29.10. JA PERJANTAINA 30.10.2020 KLO 19.00
TAMPERE FILHARMONIAN KONSERTTI

Faust & Trans

ANDRÉ DE RIDDER, kapellimestari
SIVAN MAGEN, harppu

ALBERTO GINASTERA (1916–1983)

Harpukonsertto op. 25 – 21 min

- I Allegro giusto
- II Molto moderato
- III Cadenza: Liberamente capriccioso –Vivace

ROBERT SCHUMANN (1810–1856)

Sinfonia nro 2 C-duuri op. 61 – 34 min

- I Sostenuto assai – Allegro ma non troppo
- II Scherzo. Allegro vivace
- III Adagio espressivo
- IV Allegro molto vivace

ILLAN KOKOONPANO

I-VIULU

Pekko Pulakka *1. konserttimestari*
Anton Chausovskii
vuorotteleva 1.konserttimestari
Adriana Iacovache-Pana
3. konserttimestari tp.
Lotta Laaksonen ****tp.*
Siri Heinonen
Katri Nikkanen
István Szalay
Kati Tuominen-Heroja
Liina Nuora-Loijas
Jaakko Nordman

II-VIULU

Kimmo Tullila *
Heidi Kuula **
Antti Hannikainen
Heikki Hannikainen
Kirsi Korpela-Pulkkinen
Kristine Lilientale-Birzniece
Eeva-Liisa Suuronen
Johanna Koponen *tp.*

ALTOVIULU

Mikhail Slobodjaniuk *sooloaltisti*
Heili Hannikainen
Marianne Hautakangas
Anne Korhonen
Taavi Nachtigall
Tarja-Leena Saari
Anni Tiainen-Hammo
Iina Marja-aho *tp.*

SELLO

Kalle-Pekka Koponen *
Reinis Birznicks
Miika Jämsä
Sampo Liukko
Panu Saari
Virpi Välimäki

KONTRABASSO

Jarkko Uimonen *
Joni Armio *****
Tuomo Kinnunen
Heikki Lehtinen

HUILU

Saara Lehtinen ***tp.*
Seppo Planman
Reetta Hakala *OA*

OBOE

Juha Ala **
Heikki Pöyhönen *****
Klarinetti
Mark Reding **
Martina Jalonen *OA*

FAGOTTI

Aleksandr Veryukhanov **
Vertti Tapanainen ****tp.*

KÄYRÄTORVI

Alexi Mäkimattila *
Jouni Suuronen **
Ismo Ponkala
Timo Ruskeepää

TRUMPETTI

Ilari Pälli ****tp.*
Tapio Kilpinen

PASUUNA

Antti Hirvonen *
Mikhail Kapustin *****
Olavi Hostikka

PATARUMMUT

Tiina Laukkanen *

LYÖMÄSOITTIMET

Jyri Kurri *
Tuomo Oravakangas *****

Péter Fodor *****
Harri Lehtinen *tp.*

KOSKETINSOITTIMET

Riina Aarrevaara **tp.*

äänenjohtaja *
vuorotteleva äänenjohtaja **
varaäänenjohtaja *****
tilapäinen *tp.*
orkesteriakatemia *OA*

ANDRÉ DE RIDDER

Tyyliirajoja rikkovat ohjelmat, orkestroiden vieminen popin maailmaan ja läheinen suhde nykysäveltäjiin kuten Kaija Saariahoon, Daniel Bijnasoniin ja Michel van der Aahan piirtävät kuvaa kapellimestari André de Ridderistä. Suomalaisille hän on tullut tutuksi Musica Nova -nykymusiikkifestivaalin taiteellisena suunnittelijana vuodesta 2017. De Ridder johti Tampereella viimeksi toukokuussa 2019.

DE RIDDER on monien suurten musiikkijuhlien, kuten BBC Promsin, Islannin Airwavesin, Sydneyn ja Hollannin festivaalien vakiovieras ja johtanut muun muassa New Yorkin ja Hong Kongin Filharmonisia orkestereita ja Royal Concertgebouw'ta. Kuluvalta kaudella hän työskentelee muun muassa Stuttgartin valtionoopperassa. De Ridder johtaa vuonna 2013 perustettua berliiniläistä Stargaze-orkesterikollektiivia, joka tekee uusia tulkintoja innovatiivisten pop-, folk- ja elektronisen musiikin säveltäjien teoksista.

VUONNA 2018 hänelle myönnettiin Royal Philharmonic Society -palkinto työstään Lontoon Spitalfields-festivaalin taiteellisena suunnittelijana.

SIVAN MAGEN

Harpisti Sivan Magen vierailee Tampere Filharmonian solistina ensimmäistä kertaa. Magenin harppusoundi ja tekninen taituruus tekevät harpusta ilmaisuvoimaisen, värikkään ja virtuoosisen instrumentin. Hän hallitsee paitsi harpulle sävelletyn perinteisen repertuaarin myös nykysäveltäjien harpulle säveltämiä tilausteoksia sekä viime vuosisatojen parhaiden sävellysten sovituksia harpulle. Vuodesta 2017 Magen on työskennellyt Radion sinfoniaorkesterin vakituksena harpistina.

MAGEN ON esiintynyt solistina USA:ssa, Etelä-Amerikassa ja Euroopassa. Hän on ai- noa israelilainen, joka on voittanut harppukilpailun Israelissa. Magen on konsertoinut muun muassa Carnegie Hallissa, Wigmore Hallissa, Sydneyn Oopperatalossa ja Wiener Konzerthausissa. Soolouran ohella Magen on aktiivinen kamarimuusikko ja monien kansainvälisten festivaalien vakiovieras. Trio Tre Vocissa hän on esiintynyt yhdessä huilisti Marina Piccininin ja viulisti Kim Kashkashianin kanssa vuodesta 2010. Hän on myös Israeli Chamber Projectin perustajajäsen. Magenille on myönnetty Pro Musicis International ja Borletti-Buitoni Trust -palkinnot.

Konsertin valokuvaus on sallittu ainoastaan aplodien aikana. Valokuvaus, videointi ja muu tallentaminen on muutoin kielletty. Varmistathan, että puhelimesi on äänetön konsertin aikana.

Please note that taking photographs is allowed only during the applause and is otherwise forbidden. Please also make sure that your mobile phone is silent during the concert.

ILLAN OHJELMA

Argentiinalainen Alberto Ginastera (1916–1983) on brasilialaisen Heitor Villa-Lobosin ja meksikolaisen Carlos Chavezin rinnalla vakiinnuttanut asemansa yhtenä 1900-luvun latinalaisamerikkalaisen musiikin ”kolmesta suuresta”. Kahden muun tavoin hänetkin tunnistaa maanosansa säveltäjäksi, vaikka hänen ilmaisunsa kehittyikin varhaiskauden kansallisista sävyistä kohti universaalimpaa ihannetta.

GINASTERA jakoi itse tuotantonsa kolmeen tyylivaiheeseen: ”objektiiviseen nationalismiin” (1934–47), jolloin hän hyödynsi suoraan argentiinalaisen kansanmusiikin materiaalia, ”subjektiiviseen nationalismiin” (1947–57), jolloin argentiinalaiset tyylipiirteet saivat osittain etäännytetyn mutta silti tunnistettavan asun sekä ”neo-ekspressionismiin” (vuodesta 1957 lähtien), jolloin hän ryhtyi soveltamaan 12-säveltänteekkää ja muita uudempiä ilmaisukeinoja. Ginastera kuitenkin teki tämän jaottelun 1960-luvulla, kesken uransa, ja myöhemmin tutkijat ovat vielä hahmotelleet vuodesta 1976 alkaneen neljännekin tyylivaiheen, ”lopullisen synteessin” kauden.

GINASTERAN tuotantoon kuuluu monia laajamuotoisia teoksia, baletteja, oopperoita, suuria orkesteriteoksia, konserttoja ja vokaaliteoksia. Solistikonserttoja Ginasteralta tunnetaan kuusi, joita tosin edelsi yksi teosluettelosta poistettu pianokonsertto. Samaan tapaan olivat teosluettelosta poistuneet hänen kaksi varhaista numeroitua sinfoniaansa.

HARPPUKONSERTOLLA oli poikkeuksellisen pitkä syntyprosessi. Sen tilasi hänet vuonna 1956 Philadelphian orkesterin entinen harpisti Edna Phillips, joka oli jo aiem-

min tilannut konsertot mm. Ernst Krenekiltä ja Ernö Dohnanyiltä. Ginastera aloitti teoksen säveltämisen samana vuonna, mutta sai sen valmiiksi vasta 1965. Kantaesitystä ei soitettukaan Phillips vaan espanjalainen harpun mestari Niicanor Zabafeta, jolta Ginastera oli saanut sävellystyön aikana apua soittimellisten ongelmien ratkaisemisessa.

VOI OLLA, että harppukonserton pitkään syntyprosessiin vaikutti sen sijoittuminen kahden tyylivaiheen murrukseen. Ginastera aloitti teoksen säveltämisen ”subjektiivisen nationalisminsa” kaudella, mutta saatoi sen päätökseen vasta uuden tyylinvaiheen vakiinnuttua. Teos noudattaa lajiperinteestä tuttua kolmiosaista kokonaisuuttoa. Nopeassa avausosassa on sekä teräväpiirteisemmät että lyyrisemmät ulottuvuutensa; osa päättyy hiljaiseen, vangitsevaan loppujaksoon. Hidas keskiosa alkaa salaperäisesti hiljaisuuden rajoilta. Osan mietiskelyssä tuntuvat soivan öiset tunnelmat. Päätösosa alkaa harpun laajalla kadenssilla, josta puhkeavat esiin Ginasteralle tunnusomaiset motoriset, latinalaisamerikkalaisittain sävytetyt rytmit.

USEIN kuulee mainittavan, että Robert Schumannin (1810–1856) sävellystuotanto edustaa romanttista tyyliuuntaa puhtaimmillaan. Tämä on toki makuasia, mutta Schumannin luomiskauden ajoittuminen 1800-luvun puolenvälin tienoille, romantiikan musii-kin ydinalueelle Saksaan, sekä säveltäjän läheiset kontaktit sellaisiin romantiikan ajan säveltäjäsuuruuksiin kuin Felix Mendelssohn, Franz Liszt ja Johannes Brahms, sijoittaa hänet kiistatta romantiikan ajan keskeisten säveltäjien jatkumoon. Kirjailija-kirjankustantajaisän kulttuurimyönteisen perheen viiden pojan veljes-

sarjan kuopukseksi syntynyt Schumann sai jo nuorena perehtyä laajasti niin musiikkiin, kirjallisuuteen kuin runouteenkin. Vanhempien veljesten seurattessa isänsä jälkiä kirjankustannusalalla alkoi Robert jo varhain suuntautua vahvasti musiikin pariin. Aluksi Schumann tosin opiskeli sukunsa toiveesta lakia, mutta kuultuaan 20-vuotiaana Paganinin esiintyvän hylkäksi lopulta lakiopinnot ja päätti antautua täysin musiikille. Alkuperäinen haave piano-virtuosin urasta tosin katkesi verraten varhain Schumannin loukattua pahoin kätensä. Perinteisesti kerrotaan tämän johtuneen omatekoisesta käsienvenytyslaitteesta, jota Schumann olisi harjoittelussaan käyttänyt. Syyllinen saattoi myös olla säveltäjän jo nuorena saama, hitaasti edennyt syfilistartunta, joka aikanaan romahdutti Schumannin terveyden ja luomisvoiman.

PIANO-OPINNOISTA jäi kuitenkin ruumiinvamman ohella jotain pysyvääkin käteen: Schumann rakastui palavasti opettajansa Friedrich Wieckin tyttäreeseen Claraan. Parin rakkaus vain ei tahtonut tämän isälle millään sopia. Wieck kielsi ehdottomasti rakastuneen parin kaiken yhteydenpidon uhaten Schumannia ties millä seuraamuksilla, ellei tämä jätä hänen tyttärtään rauhaan.

EIPÄ rakkaudesta riutuva muusikonalku kuitenkaan jättänyt. Saatuaan tyttären kättä koskeneeseen pyyntöön raivostuneelta isä-Wieckiltä täystyrmäyksen Schumann sai lopulta avioliitollleen luvan varsin poikkeuksellista kautta: oikeusteitse. Näin sai alkunsa eräs aikansa tunnetuimmista muusikkoavioliitoista säveltäjä Robert Schumannin ja merkittävää kansainvälistä pianistinuraa tehneen Clara Schumannin välillä.

VARSINKIN uransa alkuaikoina Schumann oli tunnetumpi musiikkikirjoittajana ja kriitikona kuin säveltäjänä. Hän julkaisi *Neue Zeitschrift für Musik* -lehteä, jossa pyrki värikkäällä kirjoitustyyliään niin nostamaan yleisön tietoisuuteen aikanaan hieman unohtuneissa olleita vanhempia mestareita (kuten Mozart ja Beethoven) kuin puolustamaan myös lahjakkaan uuden säveltäjäsukupolven esiinmarssia. Samaan aikaan hän kuitenkin sävelsi ahkerasti. Aluksi päähuomion saivat pianoteokset, sittemmin mukaan astui vahvasti lied, ja lopulta myös kamari- ja orkesterimusiikki.

SCHUMANNIN orkesterisävellysten ydintä ovat neljä sinfoniaa, piano- ja sellokonsertot sekä *Manfred*-alkusoitto. Tänäkin kuultava toinen sinfonia on itse asiassa sävellysjärjestyksessä sinfoniaista kolmas: vuonna 1841 sävelletyn I. sinfonian jälkeen samana vuonna valmistunut sinfonia julkaistiin vasta vuonna 1853 järjestysnumerolla 4. Schumannia on pidetty pienten muotojen mestarina. Hänen piano- ja liedtuotantonsa sekä useat kamari-musiikkiteokset noteerataan edelleen varsin korkealle. Sinfonikkona hän on saanut ristiriitaisempia arvioita: toisaalta hänen on katsottu yltävän parhaimmillaan hienoon melodiseen mielikuvitukseen ja sinfonisen kokonaisuuden hallintaan, toisaalta erityisesti hänen orkesterinkäyttöään on pidetty ajoittain tasapaksuna tai ”pianistisena”. Hänen sävellyksiään onkin aikojen saatossa uudelleenorkestroitu, mutta nykyään on yhä enemmän palattu säveltäjän alkuperäisiin partituureihin.

TOINEN sinfonia on sävelletty vuosina 1845–46, ja se sai kantaesityksensä marraskuun viidentenä päivänä 1846 Leipzigin Gewandhausissa Felix Mendelssohnin johdolla.

TAMPERE FILHARMONIAN PÄÄYHTEISTYÖKUMPPANIT

AAMULEHTI

TAMPERE FILHARMONIAN YHTEISTYÖKUMPPANIT

TAMPERE FILHARMONIAN YSTÄVÄYHDISTYS

INFO- JA MYYNTIPISTE 2. KERROKSEN LÄMPIÖSSÄ

**Nuoren
kapellimestarin
pinna piti
tiukassa paikassa
miljoonayleisön
edessä.**

**Tämä ja paljon muuta.
Uutiset Kulttuuri**

AAMULEHTI

Visurakoti - Sinulle huolella rakennettu

Vuoden 2020 aikana Visurakoteja valmistuu
Kangasalan Liittuun sekä Tampereen
Haukiluomaan.

Kysy lisää: Matti Frick, p. 0503482044,
matti.frick@visura.fi

www.visura.fi

Jäsenilta 11.11. kello 18.00 Tampere-talossa

Vieraina ovat
**ylikapellimestari Santtu-
Matias Rouvali** tai pianisti
Carolin Widmann sekä
Tampere Filharmonian **sellisti
Kalle-Pekka Koponen**.
Yhdistys myönsi Kuposelle
viime keväänä apurahan
ranskalaisen Pierre Simon
-jousen hankintaan.

Liity Tampere Filharmonian
ystäväksi www.proorchestra.fi

**PRO
ORCHESTRA**

Pe 27.11. Klo 18 Iso sali TANSSI, MUSIIKKI, ELÄMÄ - BALETTIMUSIIKIN KLASSIKOITA

Tule nauttimaan balettimusiikin rakkaimmista Tšaikovskin
ja Prokofievin sävelmistä. Musiikista vastaa Tampere
Filharmonia ja tähtitanssija **Minna Tervämäki** sekä
balettitanssija **Anni Jokimies** tulkitsevat klassikoita
uudella otteella.

Liput 34 €, eläkeläiset 28 €, opiskelijat ja lapset 20 €,
perhe-/kimppalippu (sis. 4 hlöä) 100 €

TAMPERE-TALO.FI/SYKSY2020   @TAMPERETALO

lippu.fi ⁺

Osta liput tapahtumiin
Tampere-talosta
tai lippu.fi:n
myyntikanavista.

TAMPERE-TALO

TURVALLISUUS KONSERTEISSAMME

Kuulijoidemme ja henkilökuntamme terveys on meille tärkeää. Siksi toivomme, että huolehdit konserttiturvallisuudesta osaltasi noudattamalla näitä ohjeita.

ÄLÄ TULE SAIRAANA KONSERTTIIN

Jos olet hengitystieoireinen tai sairastut konserttipäivänä, ethän tule konserttiin. Voit vaihtaa lippusi toiseen Tampere Filharmonian konserttiin ilman palvelumaksua ottamalla viimeistään konserttipäivänä yhteyttä Tampere-talon lipunmyyntiin.

SAAVU AJOISSA

Turvatoimien takia saapuminen ja liikuminen Tampere-talossa voi olla tavallista hitaampaa. Varaathan siis saapumiseen riittävästi aikaa. Henkilökuntamme ohjaa yleisöä aulassa ja salissa. Isoon saliin saavutaan 2. kerroksesta. Konsertin päätyttyä odota paikallasi ja seuraa ohjeitamme.

MUISTA TURVAVÄLI

Pidäthän turvaväliä muihin asiakkaisiin. Muista tämä erityisesti jonottaessasi katsoon, narikkaan tai wc-tiloihin.

HUOLEHDI HYGIENIASTA

Pesethän kädet ja käytät käsidesiä. Yskäise nenäliinaan tai hihaan. Vältä kättelyä tai haalamista. Suosi korttimaksua. Talon tilat ja kosketuspinnat on käsitelty bakteereja ja viruksia tuhoavalla pitkävaikutteisella pinnotteella. Siivousta on tehostettu ja käsi-desi- ja käsienspesupisteitä on talossa runsaasti.

KÄYTÄ KASVOMASKIA

Edellytämme, että käytät konserteissa kasvomaskia. Mikäli sinulla ei ole maskia, voit ostaa sellaisen Tampere-talon Shopista. Suosittelemme lisäksi THL:n Koronavilkku-sovelluksen asentamista älypuhelimkeen.

TAMPERE FILHARMONIA

90-vuotista taivaltaan tänä vuonna juhliiva Tampereen kaupunginorkesteri Tampere Filharmonia on 97 muusikon vahvuudellaan ainoa täysmittainen sinfoniaorkesteri pääkaupungin ulkopuolella. Orkesterin koti on Tampere-talon yli 1800-paikkaisessa Isossa salissa.

Ajantasaiset konserttiedot:
[TAMPEREFILHARMONIA.FI](https://www.tamperefilharmonia.fi)

TAMPERE

TAMPERE.
FINLAND